

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาบทบาทความร่วมมือของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษาจากหนังสือ เอกสาร วารสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาบทบาทความร่วมมือของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษาจากการสัมภาษณ์นายกสมาคมผู้ปกครองและครู ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองกลุ่มละ 5 คนในโรงเรียนต่อไปนี้
 - 2.1 โรงเรียนวัดหนึ่ง เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
 - 2.2 โรงเรียนพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
 - 2.3 โรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
 - 2.4 โรงเรียนบ้านทองหลาง อำเภอบ้านนา นครนายก
 - 2.5 โรงเรียนชลนายกส่งเคราะห์ อำเภอเมือง นครนายก
3. รวบรวมบทบาทความร่วมมือของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษาจัดเป็นหมวดใหญ่ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้
 - 3.1 กิจกรรมด้านการบริหาร ครอบคลุมถึง งานนโยบายและแผนงาน งานสนับสนุนการศึกษา งานบริหารบุคคล งานบริการและงานบริหารอื่น ๆ
 - 3.2 กิจกรรมการเรียนการสอน ครอบคลุมถึง การปรับปรุงหลักสูตร การส่งเสริมความพร้อมในการเรียน การส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนและงานการเรียนการสอนอื่น ๆ
 - 3.3 กิจกรรมแนะแนว ครอบคลุมถึง การปฐมวัยแก่เด็กเรียน การกำหนดกฎข้อบังคับและระเบียบวินัยของโรงเรียน การส่งเสริมความประพฤติ การส่งเสริมสุขภาพและการเลือกอาชีพและการศึกษาต่อ

3.4 กิจกรรมพิเศษ ครอบคลุมถึง ร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ประกอบพิธีทางศาสนา ร่วมพิธีวันไหว้ครู ประชุมในโอกาสพิเศษ และกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ

4. สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว พิจารณาข้อมูลจากข้อ 1, 2 และ 3 เพื่อใช้ถามผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบ ครอบคลุมถึง เพศ อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส วุฒิ อาชีพและรายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า เพื่อถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียน ประถมศึกษาตามความเป็นจริงและความคาดหวัง ครอบคลุมถึงกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษา 4 ด้าน คือ กิจกรรมด้านการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมพิเศษ

5. นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปตรวจสอบรายละเอียดของเนื้อหาและภาษาที่ใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ดังนี้

5.1 คำสตราจารย์ สุ่มน อมริวัฒน์ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2 ผู้ช่วยคำสตราจารย์ กิตยวดี บุญชื้อ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3 ผู้ช่วยคำสตราจารย์ วรณี ศิริโชติ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4 นายชาญชัย วัชรกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด นครนายก

5.5 นายวิสุทธิ์ รัตสี ผู้ช่วยหัวหน้าการศึกษา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร กลุ่มละ 5 คน ในจังหวัดนครนายก โรงเรียน วัดอู่ตะเภา อ่างทองศรีเกษย์ โรงเรียนวัดเขมโข่ง โรงเรียนบ้านโคกสำโรง อ่างทอง ปากพลี โรงเรียนชลนายกสงครามห้วย อำเภอเมืองนครนายก และโรงเรียนวัดช้าง

อำเภอบ้านนา เพื่อขอความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ ขอบข่ายของเนื้อหาและภาษาที่ใช้กับให้ตอบแบบ
สอบถามเสมือนหนึ่งเป็นตัวอย่างประชากร เพื่อได้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการนำแบบสอบถาม
ไปใช้จริง แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์

ตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก เป็นผู้บริหารโรงเรียน 41 คน ครู
176 คน และผู้ปกครองนักเรียน 301 คน รวม 518 คน ^① ลุ่มแบบแยกประเภท ^① และกำหนดขนาด
กลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์อย่างง่าย ^② คือผู้บริหารลุ่มร้อยละ 25 ครูลุ่มร้อยละ 10 และผู้ปกครอง
นักเรียนลุ่มร้อยละ 1 จากประชากรที่เป็นผู้บริหาร 167 คน ครู 1,785 คน และผู้ปกครอง
นักเรียน 30,150 คน

เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรจึงได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างกระจายไป
ในแต่ละอำเภอ เกือบ ๆ กัน และดำเนินการดังนี้

ผู้บริหารและครูลุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีสุ่มลำดับโรงเรียน
ตามที่กำหนดไว้ในแต่ละอำเภอ และใช้ตารางเลขลุ่มเพื่อเลือกผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวอย่าง
สำหรับครูนั้นใช้การสุ่มจากจากรายชื่อครูในโรงเรียนที่ลุ่มผู้บริหารได้

ผู้ปกครองนักเรียนลุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) จากโรงเรียน
ที่ลุ่มผู้บริหารและครูได้ เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่ผู้วิจัยได้พบครั้งแรกในโรงเรียนตามจำนวน
ที่ต้องการ ได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางต่อไปนี้

¹ ประคอง วรรณลุต, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, (ภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), หน้า 11).

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 12).

ตารางที่ 1 รายชื่อโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง			
			ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	รวม
1	อนุบาลนครนายก	เมืองนครนายก	1	5	8	14
2	วัดวังกระโจม	เมืองนครนายก	1	5	8	14
3	ชุมชนวัดศรีนาวา	เมืองนครนายก	1	4	7	12
4	วัดท่าช้อย	เมืองนครนายก	1	4	7	12
5	บ้านดอนเจริญ	เมืองนครนายก	1	4	7	12
6	วัดลุ่มบุญเฝ้าลำผักคี้	เมืองนครนายก	1	4	7	12
7	วัดหนองทองทราย	เมืองนครนายก	1	4	7	12
8	วัดศรีสุทิวา	เมืองนครนายก	1	4	7	12
9	วัดดอกไม้	เมืองนครนายก	1	4	7	12
10	บ้านกำแพงเค็รียง	เมืองนครนายก	1	4	7	12
11	วัดศรีวัน	เมืองนครนายก	1	4	7	12
12	ชุมชนบ้านวังไทร	บ้านนา	1	5	8	14
13	วัดบ้านพร้าว	บ้านนา	1	4	7	12
14	วัดทองย้อย	บ้านนา	1	4	7	12
15	บ้านคลอง 31	บ้านนา	1	4	7	12
16	วัดพิบูลแก้ว	บ้านนา	1	4	7	12
17	บ้านพริก (มะลิวัลย์)	บ้านนา	1	4	7	12
18	วัดโพธิ์แก้ว	บ้านนา	1	4	7	12
19	มิตรภาพ 71	บ้านนา	1	4	7	12
20	วัดทางกระเปือ	บ้านนา	1	4	7	12
21	วัดกุฎีเตี้ย	บ้านนา	1	4	7	12
22	บ้านองครักษ์	องครักษ์	1	5	8	14
23	วัดประสิทธิ์เวช	องครักษ์	1	5	8	14
24	วัดสว่างอารมณ์	องครักษ์	1	4	7	12

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง			
			ผู้บริหาร	ครู	ผู้ปกครอง	รวม
25	วัดอัมภาศิริวงค์	องครักษ์	1	5	8	14
26	บ้านหนองชุม	องครักษ์	1	5	8	14
27	วัดพลอยกระจ่างศรี	องครักษ์	1	4	7	12
28	วัดทวิพลรังสรรค์	องครักษ์	1	4	7	12
29	วัดเขี้ยวโอสถ	องครักษ์	1	5	8	14
30	วัดสันติธรรมราษฎร์บำรุง	องครักษ์	1	4	7	12
31	บ้านคลองใหญ่	องครักษ์	1	4	7	12
32	ชุมชนบ้านเกาะหวาย	ปากพลี	1	5	8	14
33	วันครู	ปากพลี	1	5	8	14
34	วัดฉิมदारาม	ปากพลี	1	4	7	12
35	วัดหนองสองห้อง	ปากพลี	1	5	8	14
36	บ้านหนองหัวลิง	ปากพลี	1	4	8	13
37	บ้านโคกสว่าง	ปากพลี	1	4	7	12
38	วัดเนินหินแร่	ปากพลี	1	4	8	13
39	วัดโพธิ์	ปากพลี	1	5	8	14
40	วัดเกาะกา	ปากพลี	1	4	7	12
41	วัดลำปั่วลอย	ปากพลี	1	4	7	12
	รวม	-	41	176	301	518

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเป็นลำดับ ดังนี้

1. นำหนังสือจากคณบดี บัณฑิตวิทยาลัยไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่ต้องการจะศึกษา ผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุญาตและทำหนังสือขอความร่วมมือแจ้งไปยัง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก เพื่อแจ้งให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอในสังกัดได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยตามลำดับ

2. ผู้วิจัยเดินทางไปโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอความร่วมมือ จากผู้บริหาร ครู ให้ตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

3. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามคืนผ่านผู้บริหาร และหัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอด้วยตนเอง ภายในเวลา 2 สัปดาห์ หลังจากแจกแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้กระทำในระหว่างวันที่ 10 มีนาคม 2526 ถึง วันที่ 25 มีนาคม 2526 และปรากฏว่าแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 518 ฉบับ ได้คืน มา 490 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ 94.6

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละเสนอในรูปตาราง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูและผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษา ด้านความเป็นจริง วิเคราะห์เป็นรายข้อ หาค่าความถี่และค่าเฉลี่ยเสนอในรูปตาราง ซึ่งแต่ละข้อได้กำหนดให้ผู้ตอบ ประเมินค่าได้ 6 ประเภท และจัดน้ำหนักของแต่ละคำตอบไว้ดังนี้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ไม่มี
น้ำหนักคะแนน	5	4	3	2	1	0

ความหมายของคะแนน

คะแนนระหว่าง 0.00-0.50 หมายความว่า ข้อนี้ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วม

คะแนนระหว่าง 0.51-1.50 หมายความว่า ข้อนี้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยมาก

คะแนนระหว่าง 1.51-2.50 หมายความว่า ข้อนี้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อย

คะแนนระหว่าง 2.51-3.50 หมายความว่า ข้อนี้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.51-4.50 หมายความว่า ข้อนี้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมาก

คะแนนระหว่าง 4.51-5.00 หมายความว่า ข้อนี้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษา ด้านความคาดหวัง วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สรุปลงเป็นหมวด เสนอผลในรูปแบบตาราง

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองอาชีพทำเกษตร คำขาย รับจ้าง และข้าราชการ ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมโรงเรียนประถมศึกษา สรุปลงเป็นหมวด เสนอในรูปแบบตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ไปสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ

X = คะแนนที่กำหนดในมาตราส่วนประมาณค่า

f = จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \frac{(\sum X)^2}{N}}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ = ผลรวมของค่าคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าคะแนนความคิดเห็นแต่ละกลุ่มด้วยวิธี

วิเคราะห์ความแปรปรวน ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = ค่าที่พิจารณาใน F-Distribution

MS_b = Mean Square Between Group

MS_w = Mean Square within Group

4. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มใช้วิธีของ นิวแมนคูลส์

ใช้สูตร

$$W_r = qr \sqrt{\frac{MS_w}{\tilde{n}}}$$

W_r = ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

qr = ค่าที่พิจารณาใน Studentized Range

r = ชั้นที่ค่าเฉลี่ยอยู่ห่างกัน

MS_w = Mean Square error

\tilde{n} = Harmonic mean